

Πάσχον σώμα, υγιές σώμα και ψυχή στον κινηματογράφο

Πως αναπαρίσταται η ασθένεια και η υγεία κινηματογραφικά; Ποια είναι τα βιώματα και οι εμπειρίες ενός ατόμου που αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα υγείας, ψυχιατρικό ή παθολογικό; Ποιες είναι οι κοινωνικές διαδρομές των ατόμων με ψυχιατρική εμπειρία και χρόνιες ασθένειες; Ποιος είναι ο ρόλος της ιατρικής, της ψυχιατρικής και της ψυχολογίας στην αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων; Ποια είναι τα όρια μεταξύ συμφέροντος και θεραπείας;

Τέτοιου τύπου ζητήματα προσεγγίζονται μέσω της προβολής επιλεγμένων ταινιών τεκμηρίωσης και ακολούθως συζητώντας.

Οι κινηματογραφικές προβολές θα πραγματοποιούνται στο Δημοτικό Κήπο Ρεθύμνου, ως δράση συνεργασίας Δήμου Ρεθύμνης, Πανεπιστημίου Κρήτης, Πολιτιστικής Εταιρεία Κρήτης, Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων και Μουσείου Ιατρικής Κρήτης.

Η πρώτη σειρά προβολών είναι αφιερωμένη σε 3 ταινίες τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ) του Σταύρου Ψυλλάκη και οι προβολές θα γίνουν παρουσία του σκηνοθέτη. Μετά τις προβολές θα ακολουθεί συζήτηση.

Είσοδος Ελεύθερη

1. 14 Ιουνίου

20:30 παρουσίαση έργου Σταύρου Ψυλλάκη

21:00 Η ΟΦΕΙΛΗ (2021),

του Σταύρου Ψυλλάκη. Διάρκεια: 77'

Ο Αλέκος Ζούκας είναι ένας άνθρωπος ιδιαίτερα αγαπητός, δεινός αφηγητής και γλεντζές -δύσκολα τον ξεχνάς αν τον γνωρίσεις- και ταυτόχρονα βαθιά στοχαστικός. Έχει πολλές ιδιότητες και πλούσιο βιογραφικό, όμως η ταινία δεν είναι μια βιογραφία του Αλέκου.

Επιλέγοντας δύο κομμάτια από τη ζωή του, τις εκμυστηρεύσεις του για την εμπειρία του με τον καρκίνο και τα ταξίδια του σκηνοθέτη με τον Αλέκο και τους φίλους του στην Πυρσόγιαννη, δημιουργούνται εναλλασσόμενες ενότητες που συνδέονται με αποσπάσματα από τα προσωπικά του ημερολόγια.

Ο κυρίαρχος χρόνος της αφήγησης καθορίζεται από το πώς ο «ήρωας» μας βιώνει την εμπειρία του με τον καρκίνο από τη στιγμή που του αναγγέλλουν «το τεστ ήταν θετικό». Υπαρξιακά ζητήματα και αγωνίες που αναμοχλεύονται μέσα του, -*εμφύλιο πόλεμο*, αποκαλεί τον καρκίνο, ο καρκίνος και ως πολιτισμικό γεγονός (είναι ο πολιτισμός τέτοιος που γεννάει καρκίνους, λέει), η σχέση του με τον περίγυρο και τους φίλους του (ψυχολογικά δεν με βοηθούσαν τα φάρμακα, μόνο οι φίλοι με βοηθούσαν, συμπληρώνει)- είναι ενδεικτικά, μερικά από τα θέματα που αναδεικνύονται κατά τη διάρκεια της αφήγησης.

Η ταινία δεν μιλά για τον καρκίνο. Μιλά για ποιότητες ζωής. Μιλά για τους καρκίνους που καταδυναστεύουν τη ζωή μας, γι' αυτά που χάσαμε, που ξεχάσαμε ή που νοιώθουμε ανήμποροι πια να γευτούμε, σε μια καθημερινότητα που μας συνθλίβει κι εμείς άκριτα αποδεχόμαστε και αναρωτιέται, μέσω του «ήρωα» μας, «πότε θα καταλάβει ο άνθρωπος ότι οφείλει περισσότερο στην ποίηση απ' ό τι στην εφορία;»...

Αντιμετωπίζοντας τον Αλέκο σαν λογοτεχνικό «ήρωα» η ταινία ουσιαστικά είναι ένα εγκώμιο στη φιλία από έναν «άγγελο αμαρτωλό». Και τόσα άλλα...

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ:

- 1^ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΗΚΟΥΣ (9^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων, Βραβείο Κοινού) (Οκτώβριος 2021)
- ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ 15^ο Φεστιβάλ Ελληνικού Ντοκιμαντέρ Χαλκίδας (Νοέμβριος 2021)
- Υποψηφιότητα (nominated) για το βραβείο ΤΑΙΝΙΑΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου (βραβεία IRIS 2022)

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ:

Σκηνοθεσία – Σενάριο – Ήχος

ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΥΛΛΑΚΗΣ

Φωτογραφία

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΛΜΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΥΛΛΑΚΗΣ

μοντάζ

ΣΠΥΡΟΣ ΚΟΚΚΑΣ

Πρωτότυπη μουσική – Μίξη ήχου

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΑΜΠΑΣ

Απόδοση κειμένων

ΠΑΝΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ

Αφίσα & Τίτλοι

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Επεξεργασία εικόνας

2|35

Color grading

ΣΑΚΗΣ ΜΠΟΥΖΑΝΗΣ

Παραγωγή

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΑΜΠΑΣ

“MASSIVE PRODUCTIONS”

© 2021 ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΥΛΛΑΚΗΣ - ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΑΜΠΑΣ

2. 15 Ιουνίου

21:00 Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΝΟΧΛΗΣΕ ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ (2000)

του Σταύρου Ψυλλάκη. Διάρκεια: 52'

Ψυχιατρείο Χανίων, στη Σούδα. Μια ομάδα ασθενών μας φιλοξενεί στην «Εκκλησία του Δήμου», τον χώρο που καθημερινά συναλλάσσονται και συνομιλούν, εκεί που «άλλος ζητάει κατοστάρι κι άλλος ζητάει λόγο». Στον χώρο που καθημερινά «διαχειρίζονται την ομορφιά τους και τη σχέση τους, καλά».

Μια άλλη ομάδα, πρώην χρόνιων ασθενών, εκτός Ψυχιατρείου πλέον, βιώνει μια επίπονη διαδικασία κοινωνικής επανένταξης και αποτολμά, στο πλαίσιο διεθνών ανταλλαγών, ένα εβδομαδιαίο ταξίδι στη Δανία.

Η ταινία, μέσα από τον παράλληλο λόγο των δύο ομάδων, προσπαθεί να ακούσει το λόγο της τρέλας -κρούστα μιας βαθιάς θάλασσας- κάτω από το χαώδες παραλήρημά της. Προσπαθεί να δει τη δραματική σύγκρουση του ανθρώπου με την τρέλα, στη βαθύτατη απόγνωση και απόλυτη αμφιβολία για κάθε όψη του είναι που εμπεριέχει.

«Αν τη ζωή μας κυκλώνει ο θάνατος, τη διανοητική μας υγεία γυροφέρνει η παραφροσύνη». Στην τρέλα, ο άνθρωπος νιώθει πώς δεν έχει να επιστρέψει πουθενά. Δεν **είναι** πια. **Ήταν.**

Σήμερα, ο λόγος αυτών των ανθρώπων, χρόνια αφότου έκλεισε το Θεραπευτήριο Ψυχικών Παθήσεων Χανίων, το ψυχιατρείο της Σούδας, εξακολουθεί να είναι επίκαιρος και ουσιαστικός.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ:

ΕΙΔΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ, από τη Διεθνή Κριτική Επιτροπή του 2^{ου} Διεθνούς Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Καλαμάτας [Οκτώβριος 2000] και ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ [εξ ημισείας με το ντοκιμαντέρ Η ΑΔΕΙΑ, από την Εταιρία Ελλήνων Σκηνοθετών].

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ:

Σκηνοθεσία – Σενάριο - Παραγωγή

ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΥΛΛΑΚΗΣ

Επιστημονικοί συνεργάτες

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΚΚΙΝΑΚΟΣ (ψυχίατρος)

ΑΝΤΩΝΗΣ ΛΙΟΔΑΚΗΣ (ψυχίατρος)

Φωτογραφία

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΛΜΑΣ

μοντάζ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Ήχος

ΕΠΑΝΕΙΝΩΝΔΑΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΗΣ

Πρωτότυπη μουσική

ΝΙΚΟΣ ΒΙΤΤΗΣ

Επεξεργασία εικόνας - ήχου

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΡΑΠΤΗΣ – studio ORASIS

Απόδοση κειμένων

ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΑΣΗΜΑΚΗΣ

3. 16 Ιουνίου

21:00 ΜΕΤΑΞΑ ακούγοντας το χρόνο (2012)

του Σταύρου Ψυλλάκη. Διάρκεια: 87'

"Συμβιώνοντας με τον καρκίνο. Μια συγκλονιστική εμπειρία αυτογνωσίας σ' ένα υποθηκευμένο μέλλον. Ένα μοναδικό σημείο ανάμεσα στη ζωή και στο θάνατο. Ο καρκινοπαθής πορεύεται μεταξύ μιας εσωτερικότητας, αυτογνωσίας, εγρήγορσης, εξαιρετικής ευαισθησίας και παράνοιας, βαδίζοντας προς τα πίσω με διεισδυτικό βλέμμα και οξύτατη προσοχή." Ιωάννα Καρυστιάνη, συγγραφέας

Βιώνοντας την εμπειρία μιας σοβαρής ασθένειας όπως ο καρκίνος, με τον ιδιαίτερο μύθο και την ενίοτε, παρά τη θεραπευτική προσπάθεια, τραγική πορεία, είναι μια συγκλονιστική εμπειρία. Εάν επιπλέον συμβαίνει ο πάσχων (-ουσα) να είναι και γιατρός ή να εργάζεται ως νοσηλευτικό προσωπικό, στο χώρο της ογκολογίας -στο αντικαρκινικό νοσοκομείο ΜΕΤΑΞΑ στην ταινία μας- τότε η περίπτωση αποκτά πρόσθετο ενδιαφέρον και διαστάσεις.

Σε αυτήν τη ξεχωριστή ομάδα ασθενών, μερικοί συνεχίζουν να εργάζονται στο νοσοκομείο, άλλοι υποβάλλονται σε θεραπεία και άλλοι ζουν την αναμονή μιας αβέβαιης έκβασης, με το χώρο του νοσοκομείου να τους θυμίζει διαρκώς τη δική τους αρρώστια. Βιώνουν μια κοινή μοίρα με άλλους συν-ασθενείς στο νοσοκομείο, αλλά και κάτι παραπάνω

Από το σοκ της πρώτης φοράς που ακούει κάποιος ότι η διάγνωση ήταν θετική, έως τις οριακές εμπειρίες που μπορεί στη συνέχεια να βιώσει -έμαθα να ακούω το χρόνο με σωματικό τρόπο, μας λέει κάποιος- ο καρκίνος, από απειλή θανάτου, βαθμιαία γίνεται δάσκαλος ζωής για αυτούς τους ανθρώπους. Ένας δάσκαλος που δεν προσθέτει μόνο χρόνια στη ζωή τους, αλλά και Ζωή στα χρόνια τους.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ:

2^ο βραβείο ΤΑΙΝΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΗΚΟΥΣ, 6^ο Φεστιβάλ Ελληνικού Ντοκιμαντέρ Χαλκίδας (Οκτώβριος 2012).

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ:

Σκηνοθεσία – Σενάριο – Ήχος - Παραγωγή

ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΥΛΛΑΚΗΣ

από μια ιδέα του

ΝΙΚΟΥ ΚΑΡΒΟΥΝΗ

Φωτογραφία

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΛΜΑΣ

μοντάζ

ΣΠΥΡΟΣ ΚΟΚΚΑΣ

πρωτότυπη μουσική

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΑΜΠΑΣ

color grading

2 I35

post production - εργαστήρια εικόνας - ήχου

AKRON STUDIO / MASSIVE PRODUCTIONS

PMG

χορηγοί

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΓΚΟΛΟΓΩΝ ΠΑΘΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Safe Blood BioAnalytica A.E.

ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Παραγωγή

ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΥΛΛΑΚΗΣ

Συμπααραγωγός

ΕΡΤ Α.Ε.

Οικονομική ενίσχυση

Ε.Κ.Κ.

© ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΥΛΛΑΚΗΣ 2012